

ОСТРІВСЬК

Село Острівськ виникло приблизно у 1780 році, хоча деякі старожили села відносять цю дату до радніших часів. Так, наприклад, Марчук Никифор говорив, що дата заснування села бере початок від часів Івана Сусаніна. Отже, можна вважати, що село було засноване в кінці XVIII століття. В честь заснування села було посаджено 4 липи. З них одна, що росте біля двору Шаманської Марії Максимівни збереглася.

Відомі і деякі відомості про перших жителів села. Поліщук Кухта, що жив у селі Храпин відібрав десять “неохочих до праці” людей і виселив із села. Причому заявив: “Ви, ледачі, робити не хочете, тільки рибу ловите, отже ідіть до озера”. Цих десятеро людей оселилися в лісистій місцевості біля озера. Так появилися перші жителі на території сучасного Острівська. Назва села по всій очевидності походить від острова, який розташований посередині озера, що займає площу 1 гектар. Неподалік був розташований ще один острів, але тепер він уже затоплений водою. Про нього ми дізналися із розповіді старожилів.

Походження назви села трактують ще й так. Шиманський Володимир Максимович згадував, що навколо села була болотиста місцевість і територія села нагадувала острів, оточений цією місцевістю. Перші хати були розміщені неподалік від озера. До 114 р. збереглася найстаріша хата. Проживав в ній Охрімчук Микола Климович. Кожна сім'я старожилів була наділена землею в розмірі 25 десятин на одного господаря.

За часів панської Польщі на території села, в районі трьох озер, жив пан Гордо. Одне з трьох озер називається Хоромне. Шиманська Марія Максимівна свідчить, що озеро називається так тому, що там стояли панські хорони. Населення змушене було відбувати повинності: сіяти. Косити, молотити і т. д. У жнива заробіток становив приблизно 50 копійок в день, лише косар за свою роботу одержував карбованця.

З 1922 по 1939 роки село знаходилося під владою панської Польщі. За вказаний період село три рази горіло. Під час пожеж вигоріла значна частина села. Особливо велика пожежа була в 1929 році. Приблизно в ті часи у селі було відкрито початкову школу, яка знаходилась в приватній квартирі. Навчалось 70 дітей. Навчання проводили на польській мові, про середню і вищу освіту ніхто не міг і думати, тому що ніхто не мав можливості здобувати її. В школі був всього один вчитель.

У вересні 1939 року Червона Армія визволила західну Україну від панського гніту. І над нашим краєм зійшла світла зоря нового життя. Люди радісно зустрічали воїнів-ваизволителів. Почався період колективізації. Головою колгоспа було обрано Марчука Флора Михайловича. Колгосп одержав транспорт. Першим за трактор сів Охрімчук Адам Васильович. Почалося нове колгоспне життя, яке було перервано війною.

Населення села йшло в партизани, поповнювало регулярні частини Радянської Армії. Після війни не повернулося 40 односельчан. Їх імена висічені на обеліску слави, який знаходиться в центрі села.

Під зорею радянської влади розквітло наше село. В центрі знаходиться клуб, неповна середня школа. До послуг населення сільська і шкільна бібліотеки. В селі є медпункт, два магазини. В 1981 році прокладено шосейну дорогу. Побудовано нове

поштове відділення. В селі працював цех по переробці деревини, та овочесушильний завод, який випускав різну продукцію. Особливо славився місцевий крохмаль. Він користувався великим попитом не тільки в радянському Союзі, а й за його межами.

1939 рік... Червона Армія, здійснюючи свій легендарний, визвольний похід, скинула ярмо панської Польщі з земель Західної України та Галичини. Області Західної України увійшли до складу УРСР. Встановилась радянська влада і на території нашої області, а також в селі Острівську, тоді ще Морочнівського району.

Польські школи з старою програмою навчання були ліквідовані. На їхньому місці організувалися школи з новими програмами навчання. Тяжко було, в такому віддаленому регіоні. Як наш, налагодити навчання, не вистачало підручників, приміщень для шкіл, вчителів.

1940 рік... В селі Острівську діти бідняків пішли вже не до польської школи, а до нової радянської, першим вчителем якої був Луцевич Леонід. Та недовго тривало навчання, - над країною загриміла війна. Навчання в школі перервалося.

Та ось з перемогою прийшов 1945 рік. В 1946 році в селі Острівськ знову відкрилася початкова школа. В цьому ж році відбувся перший прийом учнів в піонери.

Так як в нашому селі була організована початкова школа, то піонерська дружина складалася з одного загону. Дружині було присвоєно ім'я Зої Космодем'янської. Вперше червоні галстуки замайоріли на грудях в таких наших односельчан: Шаманської Надії Назарівної, Пархомчук Анастасії, Корнійчук Марії Карпівни, Охрімчука Володимира Васильовича, Пархомчук Антона так інших. Нелегко жилося в перші післявоєнні роки піонерам новоствореної дружини ім. Зої Космодем'янської, проте нові традиції все ж зароджувалися. За спогадами перших піонерів часто проводилися збори загону, де відбувались дискусії щодо різних цікавих питань.

1965 рік... В селі Острівськ відкрилася восьмирічна школа і дружині цього року було надано ім'я Лізи Чайкіної. В школі стало п'ять піонерських загонів.

В 1967 році наша дружина придбала собі окремий дружинний прапор, також було чути дзвінкий голос горна і барабана. Часто піонери допомагали завідуючій бібліотекою Євгенії Миколаївні підклеювати книги, розносити літературу колгоспникам, за що і любила своїх помічників Євгенія Миколаївна.

В 1969 році піонери дружини зустрілись з Героєм Радянського Союзу Орловим. Він розповів піонерам про подвиги партизанів в роки Великої Вітчизняної війни.

Всі піонерські загони дружини включились в марш "Завжди наготові".

Серед лісових та болотних масивів розташовані три мальовничі озера. Велике, Середнє та Хоромне. Вода в них м'яка, прозора. Мало мінералізована. Тому приближеній смузї майже немає рослинності. Лише де-не-де височать куртини очерету та кущ озерної, зрідка можна натрапити на невеликі плями латаття сніжно-білого, пишні квіти якого, віддзеркалюють у темній глибині, навівають легенди про красунь німф. Місцями піднімається над водою китицеподібне суцвіття стрілолисту з білими, при основі червонуватими квітками.

Приозерні ліси досить густі, в основному переважають соснові дерева. Тільки зрідка серед золотавих стовбурів забіліє берізка. Під наметами дерев густі зарості чорниці